

BEGROTING 2024

Beleid en financiën van Regio
Rivierenland voor het jaar 2024

Inhoud

Wat vindt u in de begroting 2024	2
De opbouw van de begroting	3
De begroting 2024 samenvatting & ontwikkelingen	6
Besluitvorming over de Begroting 2024	9
Programma 1 – Regionale samenwerking	10
Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening	17
Programma 3 – Algemene baten en lasten	24
Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen	32
Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering	33
Paragraaf 4 – Financiering	36
Paragraaf 5 – Verbonden partijen	40
Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage	41
Uiteenzetting financiële positie	47
Meerjarenraming 2024-2027	50
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage	54

De opbouw van de begroting

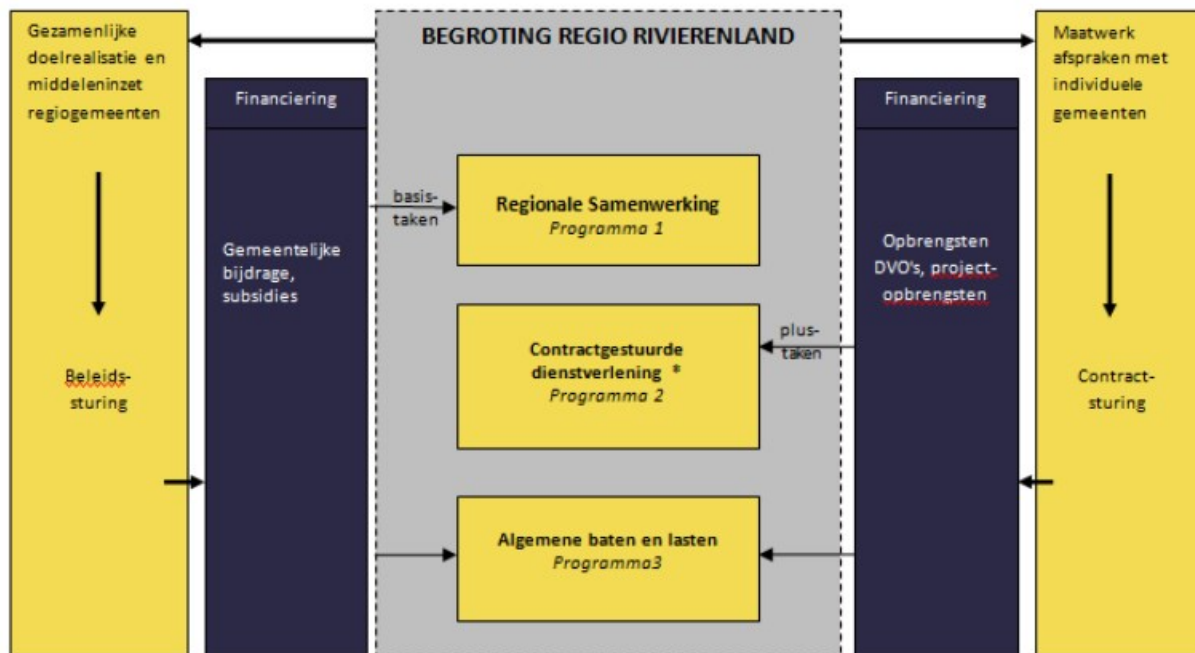
Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in programma 3 Algemene Baten en Lasten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2024 bestaat uit drie programma's. Programma 1 Regionale samenwerking en Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van de Regio. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij tevens de financieringsbronnen zijn aangegeven:

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het RMC volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het RMC niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het RMC.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lid gemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraag gestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lid gemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.

Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting. Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale Samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio.

In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking.

In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die conform BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorzien uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De bestuurlijke samenwerking binnen Regio Rivierenland wordt georganiseerd via o.a. drie Speerpuntberaden, te weten:

- het Speerpuntberaad Agribusiness;
- het Speerpuntberaad Logistiek & Vestigingsklimaat;
- het Speerpuntberaad Recreatie & Toerisme.

De Speerpuntberaden zijn ingericht als adviescommissies voor het bestuur van Regio Rivierenland.

De Speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing van onze drie regionale speerpunten. Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma (Regionale Ambitiedocument + Uitvoeringsprogramma). Het Regionale Ambitiedocument omschrijft welke ambities we op de speerpunten willen realiseren. Het is aan het Speerpuntberaad om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak van elk Speerpuntberaad is het maken van afspraken over hoe het betreffende speerpunt wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als lobby en branding en regiomarketing, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstituten en ondernemende burgers gezocht.

Het speerpuntberaad is ingesteld als adviescommissie en neemt geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk Speerpuntberaad wordt afstemming gezocht door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat. De ingestelde (bestuurlijke) project- en stuurgroepen, die onder regie van een Speerpuntberaad vallen, gaan over de nadere uitwerking, verkenning en verdieping van beleidsinhoudelijke thema's die gekoppeld zijn aan het betreffende speerpunt.

Projecten

Naast de speerpunten zijn er onderwerpen die in regionaal verband worden opgepakt omdat gemeenten daarop willen samenwerken. Niet alle gemeenten hoeven hieraan mee te doen. Een project komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente en de regio. Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van het Regiokantoor. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het project op regionaal niveau betekenis heeft.

Regionale samenwerking loopt ook via de beleidsprocessen van wonen, mobiliteit, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Daarop vindt procesmatige aansturing plaats. Besluitvorming vindt plaats, via regionale portefeuillehouders overleggen, door de colleges. Ook zijn er regionale platforms actief welke procesmatig worden aangestuurd: de regionale energiestrategie en het platform RW-POA.

De begroting 2024 samenvatting & ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen	1. Regionale samenwerking
<p>Wat zien we gebeuren? De organisatie is flexibel en slagvaardig ingericht en vooral samenwerkingsgericht met de opdrachtgevers (gemeenten) en regionale partners. Zij voert het beleid uit dat door gemeenten als opdrachtgevers is bepaald. De werkwijze is sterk gericht op co-creatie, faciliteren en ondersteunen. Nu de FruitDelta gebiedsagenda is opgesteld zal implementatie en uitvoering in 2024 blijvende aandacht behoeven. De complexiteit in opgaven blijft toenemen en de tijdsdruk vanuit samenwerkingspartners (oa. Rijk, provincie, ondernemers) neemt toe. Dit in combinatie met schaarste aan voldoende en gekwalificeerde arbeidskrachten en stijgende kosten maakt de opgave voor vrijwel elke organisatie uitdagend, zo ook voor Regio Rivierenland. Door ons als organisatie én als regio sterk te positioneren blijven wij aantrekkelijk om voor te werken en mee samen te werken. Op deze wijze kunnen wij onze dienstverlening continueren. Inflatie is iets waarmee iedereen te kampen heeft, zowel op persoonlijk als op zakelijk vlak. Als organisatie hebben we ook wij te maken met stijgende kosten, zowel van personeel als van goederen en diensten. Door bij de komst van nieuwe taken, of hernieuwde contracten voor reeds bestaande taken, passende afspraken te maken over de zogenaamde overhead en scherp te zijn op de prijs-kwaliteitsverhouding kan de balans worden bewaakt tussen de taken in het primaire proces en de bedrijfsvoering.</p> <p>Wat betekent dit voor de begroting 2024? Er kan een sluitende begroting voor 2024 gepresenteerd worden. In de afgelopen jaren is met dezelfde personele formatie en relatief lage overheadkosten uitvoering gegeven aan het opgedragen taken door gemeenten. Met onze compacte organisatie is onder andere de Woondeal gesloten, wordt de Regio Deal uitgevoerd, is er een nieuw Mobiliteitsplan en worden er stappen gezet binnen de RES en de Gebiedsagenda. Er is sprake van een grote multiplier binnen het Regionaal Stimuleringsfonds en hebben we een goed functionerende Contractgestuurde dienstverlening. De meeste van de hierbovengenoemde voorbeelden worden naar partners toe gepresenteerd onder het merk FruitDelta Rivierenland.</p>	<p>Te bereiken effect(en) Het zorgen voor synergie tussen overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren.</p> <p>Anders in 2024 Een groot aantal documenten/agenda's is de afgelopen jaren vernieuwd dan wel aangescherpt of ontwikkeld. Gedacht kan worden aan de Gebiedsagenda, de Woondeal, het Mobiliteitsplan het Regionaal Economisch Ambitiedocument et cetera. 2024 is een jaar waarin de uitvoering van deze documenten centraal staat. Op het gebied van Ruimte/Ruimtelijke ontwikkeling zien we een toenemende urgentie voor regionale samenwerking. Hiervoor is in deze begroting formatie opgenomen. Vanuit de Dienstverleningsovereenkomst Inburgering komen inkomsten binnen ter dekking van de overhead. Naast de al bestaande inkomsten op dit vlak, kan er binnen bedrijfsvoering een kleine uitbreiding worden gerealiseerd welke in de begroting is verwerkt.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten Uit de vragen aan Regio Rivierenland om regionale regie te voeren op zaken zoals o.a. ruimtelijke ontwikkeling en diverse opdrachten binnen het of rakend aan sociaal domein kan de conclusie getrokken worden, dat er vertrouwen is in de organisatie.</p> <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2024</p> <ul style="list-style-type: none">• De projectbijdrage die de gemeenten betalen voor het Mobiliteitsfonds is structureel in de begroting opgenomen.• Voor de financiering van de organisatie-kosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R) is in de begroting een bedrag van € 30.000 opgenomen als cofinanciering (25%). Hiermee genereren we een provinciale subsidie van € 90.000 en komt in totaal € 120.000 beschikbaar.
	<p><i>Meer informatie over programma 1 op pagina 10</i></p>

2. Contractgestuurde dienstverlening

Te bereiken effect(en)

Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding.

Anders in 2024

- De taken vanuit de Dienstverleningsovereenkomst Inburgering zijn opgenomen in de begroting.
- In de begroting 2024 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening opgenomen voor de dekking van evt. tekorten bij de contractactiviteiten.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten.
2. Een verdere professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte.

Effecten/gevolgen voor de begroting 2024

- Een toename van de begrote baten en lasten voor de contractactiviteiten als gevolg van kostenindexatie/aanpassing uurtarieven en taakverbredingen, waaronder een gedeelte van de regionale uitvoering en coördinatie van de nieuwe wet Inburgering.
- Een lagere inzet van de reserves t.o.v. voorgaande jaren. (alleen nog een jaarlijkse inzet van de RMC-reserve).

Meer informatie over programma 2 op pagina 18

3 Algemene baten en lasten

Algemene toelichting bij het programma

In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord.

Anders in 2024

- Het treasuryresultaat neemt jaarlijks geleidelijk af in overeenstemming met de meerjarenraming.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Sturen op een efficiënte bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke overhead.

Effecten/gevolgen voor de begroting 2024

- Uitbreiding management en ondersteunende functies
- Een reguliere toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van indexering van salariskosten en overige kostenbudgetten.
- In de meerjarenbegroting 2024-2027 is een jaarlijkse verlaging van het resultaat uit treasury opgenomen, omdat als gevolg van de jaarlijkse afschrijvingen de aan investeringen toegerekende rente elk jaar iets afneemt. We behouden in meerjarig perspectief nog steeds een positief treasury-resultaat, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Meer informatie over programma 3 op pagina 25

De belangrijkste financiële ontwikkelingen en aandachtspunten

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in de begroting 2024

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2024 is met € 3,9 miljoen toegenomen t.o.v. de begroting 2023. Het bedrag van de baten (excl. de gemeentelijke bijdrage) is toegenomen met 3,5 miljoen. Belangrijkste oorzaak van deze toename is extra baten en lasten voor Inburgering van € 0,4 miljoen, hogere baten en lasten voor Versis van € 2,5 miljoen en hogere kosten voor overhead van € 1,0 miljoen. Daarnaast zijn de begrote lasten toegenomen door de indexering van de salariskosten, het in balans brengen van het primair proces en bedrijfsvoering en indexering van de overige kostenbudgetten.
- Het voordeel uit treasury is ten opzichte van de begroting 2023 licht gedaald, in overeenstemming met de meerjarenraming uit de begroting 2023. Omdat we de investeringen financieren met eigen financieringsmiddelen (voornamelijk reserves) geven we via de begroting nog steeds een voordelig saldo uit treasury terug aan de gemeenten (in de begroting 2024 een bedrag van € 10.000).
- In de begroting 2024 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2023 is opgenomen (€ 10.000).
- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 10,79 per inwoner en dat komt neer op een stijging met € 1,66 per inwoner t.o.v. de begroting 2023 (een toename van het bedrag per inwoner met 18,2%). In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2023 met € 456.000. Deze stijging is als volgt opgebouwd:
 - Lagere personeelskosten -/- € 70.000
Als gevolg van het toevoegen van teammanagers aan de organisatie zijn er lagere directe personeelskosten in programma 1 door budgetoverdracht van personeelskosten naar programma 3.
 - Toegenomen overheadkosten € 504.000
Conform een besluit van het Dagelijks Bestuur zijn er teammanagers toegevoegd aan de organisatie en zijn (relatief) kleine teams geclusterd tot één groter team. Dit om de organisatie goed te kunnen blijven aansturen. De rol van coördinator op elk team is als gevolg hiervan niet langer nodig.
Het afgelopen jaar is aangegeven dat als gevolg van toegevoegde taken aan de organisatie de balans tussen primair proces en bedrijfsvoering niet langer in evenwicht was. Om deze in evenwicht te brengen is extra formatie toegevoegd op het gebied van een aantal bedrijfsvoering onderdelen waaronder financiën en P&O. Deels wordt deze formatie gedekt uit inkomsten van de DVO Inburgering, deels zal deze verder worden afgedekt door een voorziene aanpassing van de DVO Wmo/Jeugd waarin de intentie is reële overheadkosten door te belasten aan gemeenten.
 - Indexatie overige budgetten € 20.000
Conform de kaderbrief zijn de materiële budgetten geïndexeerd met 6,8%.
- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings)reserves van in totaal € 190.000. De reserves worden ingezet voor de financiering van projecten voor voortijdige schoolverlaters en uitvoeringskosten bij RMC (€ 101.000), de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 47.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 43.000). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar.

Besluitvorming over de begroting

Februari/maart 2023 Ambtelijke voorbereiding

April 2023 Behandeling concept begroting door het Dagelijks Bestuur

Indienen van gemeentelijk zienswijzen

Gemeenten kunnen conform de wettelijke termijn schriftelijk hun zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur. In deze periode worden ook de Portefeuillehouders Financiën van de gemeenten geconsulteerd.

Tot 12 juli 2023 Beoordeling gemeentelijke zienswijzen

De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van de vaststelling van de begroting op 12 juli 2023.

12 juli 2023 Vaststelling begroting door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,
gezien het voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2024,

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2024 vast te stellen conform het ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur in 12 juli 2023.

De secretaris,

De voorzitter,

Programma 1 – Regionale samenwerking

Het programma in beeld

Te bereiken effect

Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.

Deeleffect

Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland. Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.

Effectdoelstelling

De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

- Facilitering en ondersteuning van het dossier Ruimte, onder meer in het kader van stikstof, het Regio-arrangement en het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG)

Reguliere activiteiten:

Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij:

1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling, onder andere op de regiomiddagen.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.

Deeleffect

Gemeenten en samenwerkende partners ondersteunen met projecten (faciliteren en procesregie) om lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regio's op de Speerpunten Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat en Recreatie & Toerisme voor de realisatie van regionale opgaven en doelstellingen uit het Regionaal Economisch Ambitiedocument (REA 2022-2025).

Effectdoelstelling

Gemeenten en bestuurders faciliteren in hun gezamenlijke beleidsmatige activiteiten op o.a. de drie Speerpunten Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat en Recreatie & Toerisme.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

1. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025.
2. Genereren van subsidies en geldstromen om nieuwe projecten te realiseren.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	In 2021 is het Regionaal Economisch Ambitiedocument voor de periode 2022-2025 opgesteld. Dit was een herijking van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2016-2020 met een focus op Agribusiness, Logistiek & Vestigingsklimaat bedrijven en Recreatie & Toerisme. Het nieuwe Regionaal Economisch Ambitiedocument is een bouwsteen geweest voor de strategische FruitDelta Gebiedsagenda. De Gebiedsagenda is 1 van de 31 projecten van de Regio Deal.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	Prestatieafpraak
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	<ul style="list-style-type: none">- Bestuursadvisering gericht op soepele besluitvorming om programma's en projecten te realiseren.- Frequent overleg met de voorzitters van de Speerpuntberaden en overige portefeuillehoudersoverleggen.- Organiseren van Speerpuntberaden op Regiomiddagen.- De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht.- Ondersteunen van gemeentelijke initiatieven.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling op de regiomiddagen.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's en bieden van inspiratie/innovatie. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken op de drie Speerpunten en aanvullende beleidsterreinen zoals Mobiliteit, Wonen, Energie en Ruimte.	Het faciliteren van andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven.
4. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025.	Door monitoring maken we inzichtelijk wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens en de invulling daarvan.
5. Genereren van geldstromen en subsidies om nieuwe projecten te realiseren.	<ul style="list-style-type: none">- We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van het Regionaal Economisch Ambitiedocument te realiseren.- We genereren subsidies om projecten te financieren.- Verantwoording van ingezette middelen.

Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025

De overkoepelende economische ambitie voor de periode 2022 t/m 2025 is het gericht stimuleren van toekomstbestendigheid en verzilveren van meerwaarde op de economische speerpuntsectoren, als de fundamentele aanjagers van de brede welvaart (welzijn) in de regio. Waar de ambitie in de voorgaande periode op economische groei lag, ligt deze nu bij het creëren van een optimale balans tussen economische groei en draagkracht van de omgeving (leefomgeving, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, verduurzamen). Per speerpunt zijn de onderstaande ambities en opgaven geformuleerd die bijdragen aan het verwezenlijken van de overall ambitie.

Logistiek & Vestigingsklimaat bedrijven:

Verduurzaming van een krachtige banenmotor.

Inzet op een toekomstbestendig logistiek ecosysteem, met focus op stimuleren van vitale werklocaties in de regio.

Om dit te bewerkstelligen wordt gewerkt aan de volgende opgaven:

1. Stikstofaanpak
2. Uitvoeren RPW: Solitaire aanwezigheid in het buitengebied en Ruimtevraag
3. Toekomstbestendige MKB- en familiebedrijven
4. Kenniscluster ontwikkelen en benutten arbeidspotentieel potentieel
5. Iedereen groeit mee
6. Impact ondernemen
7. MIRT: A2 knooppunt Deil – Vught en Goederencorridors (A15)
8. Uitvoeren RPW: Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Agribusiness:

Excelleren in Europa als thuismarkt. Renderende innovatieve ketens binnen de glastuinbouw, fruitteelt, paddenstoelenteelt en laanboomteelt. Om dit te realiseren wordt gewerkt aan de onderstaande opgaven:

1. Landschappelijke inpassing bedrijvigheid en gebouwen
2. Ontwikkelruimte voor ondernemerschap:
3. Teeltondersteunende Voorzieningen
4. Datagestuurde, hightech
5. Toegevoegde waarde binnen de totale keten (toelevering, productie, verwerking en afzet)
6. Ontwikkelen en benutten en arbeidspotentieel potentieel
7. Circulariteit

Recreatie & Toerisme:

Regionale economische groei van recreatie en toerisme in Rivierenland voor bezoekers en inwoners. Zodanig dat er jaarrond een optimale balans ontstaat tussen het aanbod aan vraaggestuurde vrijetijdsbeleving, de toeristische druk en de draagkracht van de omgeving.

Om dit te bereiken wordt gewerkt aan de volgende opgaven:

1. Rivierbeleving & Recreatie plassen
2. Gastvrije Binnensteden
3. Agrotourisme
4. Cultuurhistorische landmarks
5. Regiopromotie

Meerwaarde regionale samenwerking

Regionale samenwerking op economisch vlak zorgt voor kennisontwikkeling en brengt het de lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding waardoor slagkracht ontstaat en een integrale aanpak van gebiedsopgaven mogelijk wordt op een groter schaalniveau. Regionale samenwerking zorgt ook voor een grotere naamsbekendheid en beleidsaandacht voor de regio en de gemeenten daarbinnen. Het zorgt dat maatschappelijke vraagstukken waarvoor samenwerking nodig is, opgepakt kunnen worden en het zorgt voor een versnelling in het bereiken van resultaten door een

grotere uitvoeringskracht. Met regionale samenwerking worden bouwstenen ontwikkeld waardoor er o.a. een multiplier op de eigen investering kan worden gerealiseerd.

Conclusie: We zetten in op een regionaal economisch ambitiedocument voor de periode 2022-2025 in combinatie met een Regionaal Stimulerings Fonds(RSF), als opvolger van het Regionaal Investerings Fonds (RIF).

Regio Deal

De Regio Deal kent een looptijd tot en met 2023. De (financiële) afronding zal plaatsvinden in 2024. 2023 wordt gebruikt om de kansen te onderzoeken rondom een mogelijk nieuwe Regio Deal.

Lobby & Branding

Lobby en Branding is als een opgave geformuleerd in het eerste regionale economische ambitiedocument 2016-2020. Het Algemeen Bestuur heeft deze opgave opgepakt en uitgewerkt in een strategische nota Lobby en Branding FruitDelta in 2018. Dit vormt de basis voor het werken met activiteiten voor evenementen, communicatie en inhoudelijke lobby in jaarplannen. Inmiddels is Lobby en Branding opnieuw benoemd als een belangrijke activiteit in het Regionaal Economische Ambitiedocument 2022-2025. Mede dankzij het opstellen van de Regio Deal in 2020 en de uitvoering ervan vanaf 2021 heeft de merknaam FruitDelta Rivierenland een meer en bredere bekendheid gekregen en hebben de samenwerkingsverbanden onder andere met het Rijk en Provincie aan kracht gewonnen. Door het gezamenlijk opstellen van de Strategische Gebiedsagenda FruitDelta 1.0 met de Provincie is de samenwerking met hen verder verstevigd. Dit biedt kansen voor de ontwikkeling van brede welvaart in de regio voor de lange termijn. Een aanscherping van de merkenstrategie FruitDelta Rivierenland vindt plaats om de regio nog sterker op de kaart te zetten bij besturen van overheden, andere regio's en organisaties. FruitDelta Rivierenland wil het platform zijn waar men (de O's) elkaar vindt, samenwerkingen aangaat en waar mooie projecten worden gerealiseerd, zodat de regio uitbloeit tot een regio met brede welvaart voor iedereen die er woont, werkt, onderneemt en leert. FruitDelta Rivierenland zorgt ervoor dat de regio, door de inzet van haar ondernemerschap, tot bloei komt in brede welvaart. We staan voor de uitdaging om inhoudelijke lobbyopgaven te formuleren samen met de O's om beleid en projecten effectief te kunnen uitvoeren in onze regio en zo bij te dragen aan onze maatschappelijke opgaven.

FruitDelta Gebiedsagenda

In de FruitDelta gebiedsagenda zijn acht integrale opgaven gedefinieerd waarin een integrale aanpak noodzakelijk is omdat de opgaven niet sectoraal zijn te realiseren. De gebiedsagenda legt de basis voor een werkwijze waarin we samen met partners de beste en slimste oplossingen identificeren en uitwerken voor de complexe integrale opgaven. We gaan aan de voorkant met onze partners in gesprek. Zo boeken we sneller resultaat, kunnen we gericht lobbyen richting Rijksoverheid en Europa en kunnen we makkelijker financiering krijgen voor de aanpak van onze opgaven.

In 2023 is de werkwijze van de Gebiedsagenda ontwikkeld, gebruikmakend van reeds bestaande gremia zoals de portefeuillehoudersoverleggen, stuurgroepen het integraal speerpuntberaad. Tevens is er een programmateam opgericht om deze werkwijze in de praktijk te brengen. In 2024 dient deze werkwijze gecontinueerd te worden om de oplossingen voor de complexe opgaven samen met onze partners te identificeren en te realiseren. Als gevolg hiervan zijn de functies van programmamanager en -secretaris toegevoegd aan deze begroting.

Regionaal Stimuleringsfonds

Het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is het financiële instrument dat in belangrijke mate bijdraagt aan het realiseren van onze ambities zoals die verwoord staan in het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025. Met het RSF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio. Deze projecten moeten direct bijdragen aan het realiseren van de gestelde opgaven bij de speerpuntsectoren (Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat bedrijven en Recreatie & Toerisme), zoals vastgelegd in het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal/ andere financieringsbronnen inbrengen om de projectbegroting rond te krijgen.

Vanuit acht gemeenten wordt jaarlijks 2 euro per inwoner ingelegd in het Regionaal Stimuleringsfonds. Voor de begeleiding, coördinatie, communicatie van het Regionaal Investeringsfonds is een uitvoeringsbudget noodzakelijk. Hiervoor is in de begroting een uitvoeringsbudget opgenomen.

Mobiliteit

De regio Rivierenland ligt centraal in Nederland en is daardoor in trek bij bedrijven en (potentiële) inwoners. De unieke ligging tussen de rivieren geeft de regio haar identiteit, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. Dankzij de bijdrage van de gemeenten kunnen wij ook in 2024 gezamenlijk aan de slag met het de doelstelling uit het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026.

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught. Gegeven de huidige stikstofcrisis laat de verbreding nog op zich wachten, maar zetten wij ons in op het realiseren van diverse regionale (verkeers-)maatregelen met oog op de doorstroming, leefbaarheid en veiligheid rondom de A2. Ook gaan we door met het realiseren van de verbreding van de Rijnbrug en blijven we ons inzetten voor het in de toekomst verbreden van de A15.

In toenemende mate zal onze mobiliteit beïnvloed worden door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de regionale woningbouwopgave, dit biedt knelpunten, maar ook kansen om de beschikbare ruimte en infrastructuur slimmer te benutten. Spitsmijden, hybride werken, deelmobiliteit of samen reizen, bieden kansen om de beperkte ruimte beter te benutten en de CO₂-uitstoot te verminderen.

Door nu te investeren in fiets-gerelateerde oplossingen wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. We verkennen de mogelijkheden om het openbaar vervoer te versterken in de aanloop naar de nieuwe Concessie. Flexibel openbaar vervoer kan daarbij een oplossing bieden. Ook zetten we ons in voor het in de vaart houden en het verduurzamen van de veerponten in ons gebied. Deze oeververbindingen zijn essentieel voor onze schoolgaande jeugd, forenzen of biedt recreanten een aangename manier om van de vele rivieren in onze regio te genieten.

Wonen

De op 8 maart 2023 ondertekende Woondeal Rivierenland, is een bestuursakkoord tussen Rijk, provincie en gemeenten. Deze regionale Woondeal gaat uit realisatie van circa 13.000 woningen in regio Rivierenland, in de periode 2022 tot en met 2030, waarvan 28% sociale huurwoningen. Daarnaast is afgesproken dat de gemeenten en woningcorporaties in Rivierenland hun samenwerking gaan intensiveren in de vorm van een Versnellingstafel sociale huur. Aanvullend zetten de gemeenten zich in voor de bouw van circa 400 flexwoningen, verdeeld over verschillende locaties in de regio.

Voor gemeenten in Rivierenland vormde de Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 de basis voor totstandkoming van de regionale Woondeal. Dit gezamenlijke product van zowel de acht gemeenten in Rivierenland alsook de provincie Gelderland bevatte namelijk al afspraken over de woningbouwopgave voor de komende 10 jaar. Zowel kwantitatief alsook kwalitatief. De Woondeal heeft er aan bijgedragen dat de regionale ambities nu nader zijn uitgewerkt in concrete woningbouwafspraken met medeoverheden. Bovendien heeft het intensieve proces van de totstandkoming geleid tot versterking en verbreding van de samenwerking met Woonpartners in Rivierenland.

Kortom om, na de officiële lancering van de regionale Woonmonitor Rivierenland begin 2023, zal het jaar in het teken staan van uitvoering geven aan én nadere uitwerking van de Woondeal Rivierenland. Hierbij gaat het onder andere om het verder handen en voeten geven van het regionale sleutelproject flexwonen en de Versnellingstafel sociale huur Rivierenland alsook de, de uitwerking van regio specifieke aandachtspunten zoals netcapaciteit en spuitzonerings.

Regionale Energiestrategie

In het landelijke Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Een van deze afspraken is dat er regionale plannen worden gemaakt voor wind op land, grootschalig zon en warmte. Naast deze onderwerpen richt de RES-en zich in toenemende mate op het leggen van de verbinding met andere thema's die een relatie hebben met CO₂-reductie zoals duurzame woningbouw en mobiliteit en/of van belang zijn voor het slagen van de energietransitie zoals netcapaciteit, arbeidsmarkt en innovatie.

In totaal 30 regio's hebben een regionale energiestrategie opgesteld, waaronder FruitDelta Rivierenland. Op 1 juli 2021 is de RES 1.0 FruitDelta Rivierenland ingediend bij het Nationaal

Programma RES (NPRES), na vaststelling in alle gemeenteraden, PS en AB Waterschap Rivierenland. Op 1 juli 2023 wordt de eerste voortgangsrapportage RES ingediend bij NPRES na vaststelling door colleges, GS en DB Waterschap Rivierenland.

Bij de totstandkoming van de regionale energiestrategie in Rivierenland spelen regionale en lokale stakeholders een belangrijke rol. Ook op Gelders en landelijk niveau werken de RES-regio's nauw samen. Deze samenwerking vertaalt zich ook in de financiële ondersteuning van de RES door rijk (procesfinanciering), provincie (expertpool warmte, versnellingsteam vergunningverlening) en gemeenten (programmamanager) en capaciteitsinzet van Stuurgroeppartners. De procesfinanciering voor de RES door het Rijk is geborgd tot eind 2030.

Ruimte

Het ruimtelijke domein is sinds tenminste 2021 volop in beweging, mede door urgente opgaven en plannen van de rijksoverheid om de regie op Ruimtelijke Ordening te herpakken en de realisatie van deze opgaven te versnellen. Tegelijkertijd is de personele capaciteit bij gemeenten beperkt. Het is daarom zaak om als regio en gemeenten kennis uit te wisselen en waar mogelijk samen op te trekken en keuzes te maken op basis van een zorgvuldige afstemming van initiatieven.

In het najaar van 2021 is het portefeuillehoudersoverleg Ruimte opgestart met ondersteuning van een programmamanager die de secretarisrol voor zijn/haar rekening neemt. In eerste instantie als een pilot gevolgd door het structureel maken van het portefeuillehoudersoverleg. Tot eind 2022 was hiervoor de financiering geregeld (besluit AB 8 september 2021). De verwachting was dat na 2022 binnen de huidige formatie ruimte gecreëerd kon worden om het regionaal bestuurlijk overleg structureel te kunnen ondersteunen. Dit blijkt niet het geval doordat reeds bij Regio Rivierenland ondergebrachte taken, meer tijd vragen als gevolg van toegenomen complexiteit. De ontwikkelingen en opgaven binnen het ruimtelijk domein zijn enorm én zeer urgent (stikstof, regio-arrangement Gelderse Puzzel). Vanuit Regio Rivierenland wordt hierin samen opgetrokken met gemeenten, provincie, Waterschap en andere samenwerkingspartners.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)

Gelderland werkt en bouwt aan een Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. Logistiek stopt niet bij de grens en in Logistics Valley werken drie regionale hotspots daarom samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.

In het 'Meerjarenprogramma 2021 t/m 2024 D.O.O.R. (*Duurzaam, Ondernemersgedreven, Overheid & Onderwijs faciliterend en Resultaatgericht*) met logistiek in Gelderland Logistics Valley' zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië.

De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000. De provincie subsidieerde afgelopen jaren altijd 75% van deze kosten voor elke hotspot gelegen aan de Gelderse Corridor. Het is momenteel de vraag of dit ook een plek krijgt in het nieuwe provinciale coalitieakkoord. De bijdrage aan deze bovenregionale samenwerking met behulp van Logistics Valley vanuit onze regio is, wanneer de provincie 75% subsidieert, beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Dit bedrag is opgenomen in deze begroting. Het meest bekende project van het Gelderse samenwerkingsverband is de jaarlijkse Dag van de Logistiek.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 2.747.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
 - * Algemene Bestuursondersteuning € 1.024.000.
 - * Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning € 1.723.000
- Daarnaast zijn in dit programma de middelen opgenomen voor het Regionaal Stimuleringsfonds voor 8 gemeenten van € 2 per inwoner en de coördinatie/uitvoering van de Regio Deal projecten.
- In deze begroting zijn de middelen opgenomen voor het Mobiliteitsfonds van € 1 per inwoner.
- In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	6.067	1.768	1.989
Baten	4.985	562	832
Subtotaal	-1.082	-1.206	-1.157
Gemeentelijke bijdrage	2.233	2.293	2.747
Saldo van baten en lasten	1.151	1.087	1.590
Onttrekking reserve	-	-	-
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	1.151	1.087	1.590

Toelichting bij de tabel:

De baten en lasten zijn hoger dan in de begroting 2023 omdat we de projectbijdrage voor het mobiliteitsfonds in de begroting hebben opgenomen en personele en materiële budgetten zijn geïndexeerd.

Het begrote resultaat van € 1.590.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Algemene bestuursondersteuning
- Speerpunten (speerpuntberaden), beleids- en projectondersteuning & coördinatie/uitvoering Regio Deal
- Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)

Meer informatie is te vinden op onze website www.regiorivierenland.nl en www.fruitedeltarivierenland.nl.

Het programma in beeld

Te bereiken effect

Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.

Deeleffect

Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.

Effectdoelstelling

Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

Uitvoeren basistaken op het gebied van:

1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).
2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van Leerplicht en RMC, jongeren van 12 tot en met 22 jaar.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).
5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor gemeenschappelijke regelingen.
6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.
7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).
8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement Wmo/Jeugd. Op betaalde taakonderdelen worden acht gemeenten ondersteund.
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (RW-POA).
10. Uitvoeren (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafpraak
<p>1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).</p> <p>2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van Leerplicht en RMC, jongeren van 12 tot en met 22 jaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van trajecten en projecten voor jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. • Voorkomen van schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). • Het monitoren en in samenwerking met ketenpartners ondersteunen van kwetsbare jongeren, bijvoorbeeld bij de begeleiding naar werk.
<p>3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie (LP) voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LP: Periodiek wordt een rapportage opgesteld en na afloop van het verslagjaar een jaarverslag, met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang. - LP: Minstens één keer per jaar vindt een evaluatie-gesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening.
<p>4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SR: uitvoeren van toezichthouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Inkoop: het begeleiden van rechtmatige en doelmatige inkoop- en aanbestedingstrajecten. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is.
<p>5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor anderen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dienstverlening kan plaatsvinden aan alle aangesloten gemeenten. Ook kan dienstverlening worden aangeboden aan andere (non-profit) partijen.
<p>6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.</p>	<p>Continu wordt in samenwerking met de gemeenten gezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.</p>
<p>7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)</p>	<p>Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse facturering - periodieke monitoring en verantwoording - kwaliteitsmeting - contract- en relatiebeheer - doorontwikkeling van het nieuwe vervoersysteem en onderzoek naar mogelijke verbeteringen
<p>8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van Wmo/Jeugd.</p>	<p>De huidige DVO is verlengd en eindigt aan het eind van 2022. Voor het jaar 2023 is Regio Rivierenland door zes gemeenten verzocht om een organisatieplan op te leveren voor 2023 en verder. Het gaat om de uitvoering van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Inkoopvoorbereiding en uitvoering en evaluatie (zowel regionaal als bovenregionaal) 2 Leveranciersmanagement en contractbeheer 3 Toetsing van en handhaving op het nakomen van de in de overeenkomst en het Programma van Eisen vastgelegde bepalingen 4 Informatie- en data-gedreven werken 5 Informatievoorziening en communicatie naar zes gemeenten, leveranciers en andere stakeholders 6 Bijdragen aan innovatie en zorgvernieuwing in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders 7 Aan de gemeenten periodieke en jaarlijkse verantwoording afleggen over de uitvoering en

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraken
	de resultaten van de hiervoor staande hoofdtaken. Dit organisatieplan is door Regio Rivierenland in maart 2022 opgeleverd. Verwerking van dit organisatieplan in een aangepaste dienstverleningsovereenkomst vindt plaats in 2023. Mogelijke wijzigingen in formatie zullen worden voorgelegd via de daarvoor gebruikelijke procedure.
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt (RW-POA).	Het toekomstbestendig organiseren van de ondersteuning van RW-POA Rivierenland, zodat Opdrachtgevers hun wettelijke taak, samenwerkingsplicht en -behoefte in het kader van de arbeidsmarktregio adequaat kunnen vervullen. De dienstverlening die wordt geboden aan de gemeenten bestaat uit onder andere het zorgdragen voor de continuïteit, kwaliteit en passende omvang van het programmabureau RW-POA Rivierenland.
10. Uitvoer (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiegemeenten.	Door het team Inburgering worden taken uitgevoerd met betrekking tot het Plan Inburgering en Participatie, de brede intake van de inburgeringsplichtige en wanneer noodzakelijk de handhaving daarvan. Daarnaast wordt ondersteuning aan de inburgeraars gegeven door een budgetcoach.

RMC

Het RMC (Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) voor Voortijdig Schoolverlaten zet zich in voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar die zonder startkwalificatie dreigen van school te raken of al van school weggeraakt zijn (vanaf 01-01-2024 heet het RMC: Doorstroompunt). We zien dat verzuim, uitval en complexe problematiek toenemen. Hierbij is meer arbeidsintensieve begeleiding nodig en waar nodig aangevuld met zorghulp. Ook in 2024 blijven wij inzetten op een goede verbinding binnen de regio, samen bereiken we meer en komen we verder. Korte communicatielijnen met onze ketenpartners, een warme overdracht van kwetsbare jongeren en maatwerktrajectbegeleiding blijven heel belangrijk. Extra aandacht en inzet voor de mentale gezondheid van jongeren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en ouderbetrokkenheid. Waarbij we bewuster kijken naar wat het RMC vanuit de reguliere taken doet en vanuit extra inzet op maatwerk en projecten.

Leerplicht

Gedurende het schooljaar 2020-2021 zijn gesprekken met de gemeenten gevoerd om het takenpakket af te stemmen; de formatie was berekend op de uitvoering van de wettelijke taken, maar in de loop der tijd zijn er veel (met name preventieve) taken bij gekomen en was een kwalitatief goede uitvoering niet meer mogelijk met de bestaande personele formatie en binnen de bestaande financiële kaders. Daartoe is een formatie-uitbreiding aangevraagd voor de taken van leerplichtambtenaren met 15%. Vier van de vijf gemeenten hebben ingestemd met de personele/ budgettaire uitbreiding en daardoor zijn we in staat de leerplichttaken kostendekkend uit te blijven voeren. Voor de gemeenten die hebben ingestemd met de uitbreiding, zal met name ingezet worden op vroegtijdige signalering en een gerichte preventieve aanpak om zo escalatie van verzuim maar ook van zorg te voorkomen.

Sociale Recherche

De Sociale Recherche zal verder investeren in de verbinding met Leveranciersmanagement Wmo/Jeugd. In deze samenwerking zal er ter beoordeling van 'nieuwe' zorgaanbieders expertise worden ingezet. De taken met betrekking tot de toezicht, handhaving en opsporing van uitkeringsfraude zullen gecontinueerd worden. Op tussentijdse ontwikkelingen in het sociaal domein zal tijdig geanticipeerd worden in overleg met de opdrachtgevers. Daarnaast zal er expertise worden ingezet in het Intergemeentelijk Projectteam (IGP) om een bijdrage te leveren aan een effectieve integrale aanpak van ondermijnende activiteiten waarbij er sprake is mogelijke fraude met uitkeringsgelden of zorggelden.

Team Inkoop

Team Inkoop adviseert en begeleidt opdrachtgevers bij de organisatie van inkoop en vraagstukken over de samenwerking met private ondernemingen en publieke organisaties. Dit doet team Inkoop uiteraard niet alleen, maar samen met opdrachtgevers, partners en deskundigen. Het streven van het team is om in gezamenlijkheid overheidsgeld transparant en doeltreffend te besteden of te investeren. Voor gemeenten en andere regionale publieke organisaties wil team Inkoop dan ook het regionaal kennis- en ervaringscentrum zijn dat bijdraagt aan realisatie van de (maatschappelijke) doelstellingen van de opdrachtgevers. Doorontwikkeling van team Inkoop blijft een continue aandachtspunt. Het betreft onder andere het flexibiliseren van de dienstverlening en het verder kostendekkend maken hiervan.

Versis

Versis voert in 2024 voor 8 gemeenten het Wmo-vervoer en voor 5 gemeenten het leerlingen- en jeugdvervoer uit. De werkelijke kosten ervan worden doorbelast aan de deelnemende gemeenten. In onze organisatie is het beheerbureau van Versis ondergebracht. De primaire taak valt uiteen in de inkoop, het contractbeheer en de financiële afhandeling van alles rondom het vervoer. Marktpartijen verzorgen in opdracht van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. In 2022 is een aanbesteding voor het vraagafhankelijk vervoer doorlopen. Per 01-01-2023 zijn de contracten geëffectueerd en zal volgens een nieuwe inrichting van aansturing en regie op het routevervoer worden gewerkt.

Wmo/Jeugd

Vanuit Wmo/Jeugd wordt vorm en inhoud gegeven aan de inkoop van Wmo en Jeugdzorg en bijbehorend leveranciersmanagement en contractbeheer. Op basis van het organisatieplan, DVO en samenwerkingsafspraken wordt de dienstverlening in de regio naar een hoger plan getild. Hiermee kan invulling worden gegeven aan de vastgestelde inkoopstrategie en de op basis hiervan ingerichte zorginkoop.

Inburgering

In 2022 is het team Inburgering van start gegaan. Er is veel energie gestoken in de opbouw van het team, zowel in ontwikkeling van procedures, werving van personeel, aanschaf van een Client Volg Systeem als verdergaande samenwerking met de partners. Het is in 2024 voorzien dat verdere uitbreiding van het team door inburgeringsconsulenten zal plaatsvinden (afhankelijk van het daadwerkelijk aantal inburgeraars binnen onze 8 regiogemeenten). Daarnaast wordt op basis van de ervaringen uit 2022 gekeken of aanpassing van de diensten noodzakelijk is.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2021-2022</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	661	38	5,75%	6,35%
Culemborg	651	31	4,76%	6,35%
Maasdriel	628	25	3,98%	6,35%
Neder-Betuwe	754	25	3,32%	6,35%
Tiel	1.113	69	6,20%	6,35%
West Betuwe	1.453	59	4,06%	6,35%
West Maas en Waal	451	24	5,32%	6,35%
Zaltbommel	847	48	5,67%	6,35%
Totaal	6.558	319	4,86%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (voorlopige cijfers schooljaar 2021-2022).

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2021-2022</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.398	4	0,29%	0,49%
Culemborg	1.652	7	0,42%	0,49%
Maasdriel	1.255	4	0,32%	0,49%
Neder-Betuwe	1.487	4	0,27%	0,49%
Tiel	2.183	17	0,78%	0,49%
West Betuwe	3.066	7	0,23%	0,49%
West Maas en Waal	939	2	0,21%	0,49%
Zaltbommel	1.806	8	0,44%	0,49%
Totaal	13.786	53	0,38%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (voorlopige cijfers schooljaar 2020-2021).

De vsv-cijfers over het schooljaar 2021-2022 laten zien dat 372 jongeren uit Regio Rivierenland (1,83%) het onderwijs (MBO + VO) hebben verlaten zonder startkwalificatie. Vergeleken met landelijk, ligt het vsv-percentage in gemeente Tiel bij VO hoger. Het vsv-percentage in gemeente Tiel bij MBO ligt lager dan het landelijk gemiddelde. De andere gemeenten hebben een lager vsv-percentage dan landelijk gemiddeld bij zowel MBO als VO. Zowel landelijk als regionaal zien we een forse stijging van het aantal vsv'ers. Dit ligt ook in lijn van de verwachting. Vanuit de signalen, zorg over mentale gezondheid, complexere en intensievere trajecten, toename verzuim en uitval die we afgelopen tijd zien en delen met elkaar. Gemeenten en onderwijs werken in Rivierenland al jaren nauw samen om voortijdig schoolverlaten te beperken. Dit gebeurt in samenwerking en overleg met het Ministerie van OCW. Het huidige Regionaal Programma vsv loopt van 2021 tot en met 2024.

De hiervoor opgenomen beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het nettoresultaat weer van de uitvalscores. Overigens zeggen de indicatoren niets over de verrichte inspanningen om schooluitval te beperken. De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Absoluut verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2021-2022, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.755	74	19,7
Neder-Betuwe	4.295	107	24,9
West Betuwe	7.769	173	22,3
West Maas en Waal	2.443	61	25,0
Zaltbommel	4.700	81	17,2
Totaal	22.962	496	21,6

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2021-2022, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.755	180	47,9
Neder-Betuwe	4.295	184	42,8
West Betuwe	7.769	417	53,7
West Maas en Waal	2.443	99	40,5
Zaltbommel	4.700	273	58,1
Totaal	22.962	1.153	50,2

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

De in bovenstaande overzichten opgenomen aantallen met betrekking tot absoluut en relatief verzuim sluiten aan op het jaarverslag, dat door Leerplicht is opgesteld. De cijfers geven de inspanningen weer die zijn gedaan op het gebied van verzuimcontrole en -reductie (verzuimpreventie, toezicht & handhaving). Uit de cijfers van het relatief verzuim blijkt, dat t.o.v. het vorige schooljaar 2020-2021 meer verzuim is opgespoord. De stijging in de cijfers van opgespoord verzuim is te verklaren en is overeenkomstig de verwachting.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten zijn ten opzichte van de begroting 2023 per saldo gestegen met € 2.699.000. De baten zijn gestegen met € 3.161.000. Er zijn verschillende oorzaken voor de stijgingen: extra budget voor Inburgering van € 0,4 miljoen en hogere lasten voor Versis van € 2,5 miljoen. Tegenover de hogere lasten staan ook hogere inkomsten, waardoor de extra lasten volledig zijn gedekt binnen de financiële kaders van de begroting.
- Binnen Contractgestuurde Dienstverlening is ervoor gekozen om de stelposten die altijd in de begroting waren opgenomen eruit te halen. Dit omdat het gezien de toegenomen complexiteit van werkzaamheden niet reëel is om extra werkzaamheden uit te voeren om de stelposten te realiseren. Wel is het aantal productieve uren waarmee per fte is gerekend verhoogd om de tarieven die worden doorbelast aan gemeenten niet te veel te laten stijgen.
- Door deze stelposten uit de begroting te halen maken we het geheel eenvoudiger en verkleinen we de kans op een negatief jaarrekeningresultaat. Gezien het feit dat vanuit bepaalde teams een aantal jaren op rij uit de reserve moet worden geput, is het verkleinen van dit risico een verstandige beheersmaatregel.
- De uitvoeringslasten (en de bijdragen die de gemeenten hiervoor betalen) bij Leerplicht, Sociale Recherche, Basismobiliteit/Versis en Wmo/Jeugd zijn in totaliteit t.o.v. 2023 gestegen als gevolg van de indexering van de salariskosten en de overige kostenbudgetten.
- Ook bij RMC is sprake van hogere uitvoeringskosten als gevolg van kostenindexatie.
- De begrote inzet van de reserves bedraagt € 96.000 en heeft betrekking op de inzet van de RMC-reserve voor de financiering van de uitvoeringstaken en project-gerelateerde werkzaamheden, die gericht zijn op het voorkomen en terugdringen van voortijdig schoolverlaten.

Programma 2 Bedragen x € 1.000	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	12.985	11.122	13.820
Baten	14.593	12.011	15.173
Subtotaal	1.608	889	1.352
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1.608	889	1.352
Onttrekking reserve	229	52	101
Storting reserve	238	-	-
Resultaat	1.599	941	1.453

Toelichting bij de tabel:

Het begrote resultaat van € 1.453.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Inkoopondersteuning
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Ambtelijke ondersteuning RW-POA (Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt)
- Wet Inburgering

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord. Tot slot worden de rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de daarmee samenhangende opbrengst uit de erfpachtcanon in programma 3 begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
D	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. De totale lasten bij programma 3 zijn t.o.v. de begroting 2023 per saldo met € 1.008.000 gestegen. De baten zijn gestegen met € 35.000.
- De overheadkosten zijn gestegen met in totaal € 1.015.000, verdeeld over de programma's 1 en 2. Conform een besluit van het Dagelijks Bestuur zijn er teammanagers toegevoegd aan de organisatie en zijn (relatief) kleine teams geclusterd tot één groter team. Dit om de organisatie goed te kunnen blijven aansturen. De rol van coördinator op elk team is als gevolg hiervan niet langer nodig. In 2022 is aangegeven dat als gevolg van toegevoegde taken aan de organisatie de balans tussen primair proces en bedrijfsvoering niet langer in evenwicht was. Om deze in evenwicht te brengen is extra formatie toegevoegd op het gebied van een aantal bedrijfsvoering onderdelen waaronder financiën en P&O. Deels wordt deze formatie gedekt uit inkomsten van de DVO Inburgering, deels zal deze verder worden afgedekt door een voorziene aanpassing van de DVO Wmo/Jeugd waarin de intentie is reële overheadkosten door te belasten aan gemeenten.
- De aan de investeringen toegerekende rente is met € 2.000 gedaald t.o.v. de begroting 2023. In overeenstemming met de uitgangspunten van de Notitie Rente van de BBV-commissie wordt de doorbelasting van rente naar taakvelden als negatieve last op het taakveld Treasury opgenomen.
- In het bedrag van de begrote baten van in totaal € 282.000 is een bedrag voor desintegratiekosten van € 133.000 begrepen, dat Avri vanaf de afsplitsing op 1 januari 2016 betaalt als vergoeding voor de niet afbouwbaar overhead.
- Het begrote resultaat uit Treasury is t.o.v. 2023 gedaald, maar blijft positief. Het positieve treasuryresultaat geven we terug aan de gemeenten via de gemeentelijke bijdrage (zie volgende punt).
- Per saldo is de gemeentelijke bijdrage neutraal (€ 0.-). De opbouw is als volgt: budget voor onvoorziene uitgaven: € 10.000 en voordelig resultaat uit treasury: €- 10.000.
- De inzet van de reserves is begroot op € 90.000 en bestaat uit de inzet van de reserve Herhuisvesting (€ 43.000) en de inzet van de reserve Desintegratiekosten voor de financiering

van de lasten van het ICT-plan, waarmee we de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur hebben gerealiseerd (€ 47.000).

Na de samenvattende cijfertabel is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting. Bovendien wordt daarmee een betere sturing en control gerealiseerd.

Programma 3 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2022	B 2023 t/m AB mrt	Begroting 2024
Lasten	2.541	2.407	3.415
Baten	252	248	282
Subtotaal	-2.289	-2.159	-3.133
Gemeentelijke bijdrage	-4	-2	
Saldo van baten en lasten	-2.293	-2.161	-3.133
Onttrekking reserve	77	133	90
Storting reserve		-	-
Resultaat	-2.216	-2.028	-3.043

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2024	Wijze van verdeling en toerekening van de overhead
Directie en management primair proces	916	percentages en fte's
Concernondersteuning en bestuursondersteuning	1.590	percentages en fte's
Huisvesting	244	vaste bedragen en fte's
Personeelszaken en organisatie	224	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	338	fte's
AVG (FG-functionaris)	102	fte's
Totaal lasten	3.415	
Baten		
Vergoeding overeenkomst desintegratiekosten Avri	133	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	149	
Totaal baten	282	
Saldo van de baten en lasten bij Overhead	3.133	
Mutaties reserves		
Onttrekking reserve Herhuisvesting	43	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	47	
Totaal mutaties reserves	90	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	3.043	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 1.590.000 en voor programma 2 Contractgestuurde

dienstverlening € 1.453.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 35.800 per fte (dat was in de begroting 2023 € 27.700 per fte).

Overhead en apparaatskosten

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Overhead	Apparaatskosten
Totaal lasten overhead	3.415	3.415
Uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		4.350
Speerpunt- en beleidsondersteuning en projecten		1.049
Totaal lasten	3.415	8.814
Percentage van de totale lasten	17,8%	45,8%
Bedrag per inwoner	€ 13,41	€ 34,61

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2023 gestegen met 2,1% punten (van 15,7% naar 17,8%). De procentuele stijging in de begroting 2023 heeft te maken met het toevoegen van ondersteunende functies aan de formatie en door het inzetten van teammanagers in plaats van coördinatoren. Daardoor verschuiven die personele kosten van uitvoeringsteams contractgestuurde dienstverlening naar overhead.

Treasury

De investeringen en overige activiteiten hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Treasury
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	1
Saldo rentelasten en rentebaten	1
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	1
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	11
Begroot resultaat taakveld 0.5 Treasury (voordelig)	-10

Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 10.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2024 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is. Voor het begrotingsjaar 2024 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:

- Overhead
- Treasury
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen. We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Toelichting bij de financiële risico's

Onderstaande risico's zijn relevant voor de begroting 2024:

- Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten.
- Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- Regio Rivierenland is namens de regiogemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van het regionale vervoersysteem Versis. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Versis/Basismobiliteit kan risico's met zich meebrengen.
De Provincie gaat het ov-vangnet vervoer anders organiseren. Hierdoor is een gecombineerde en efficiënte planning en uitvoering van de ritten binnen Versis minder goed mogelijk. Bovendien is er tot 2024 sprake van een geleidelijk afbouw van de provinciale subsidie op het Wmo-vervoer.
- Als gevolg van deze ontwikkelingen, die door de provincie zijn geïnitieerd, krijgen gemeenten te maken met een toename van de kosten bij Versis.
- Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.
- Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

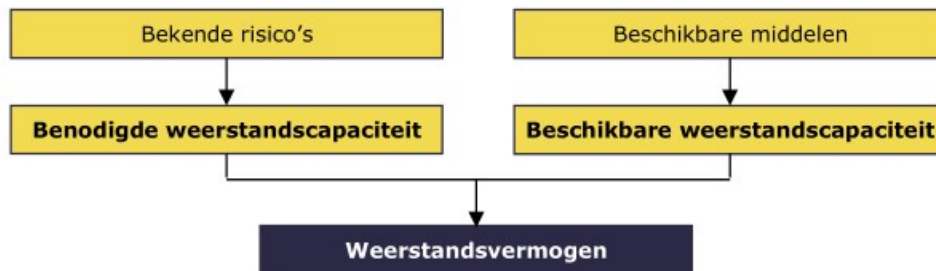
De uitvoeringsaspecten van risicomanagement en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in de organisatie worden hierna in deze paragraaf toegelicht.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico's bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoeksrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 als extra buffer voor het afdekken van (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen. Risico bij Contractgestuurde dienstverlening in de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald. In 2022 waren we wederom in staat de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening te versterken met € 66.000,-

Onze inspanningen zijn gericht op een reëel en structureel sluitende begroting bij de contractactiviteiten (programma 2) in de (meerjaren)begroting vanaf 2023. De sturing op kosten is geïntensiveerd en verbeterd en streven we naar een financieel sluitende exploitatie.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringsrisico's op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico's voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico's op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven

In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post 'onvoorzien' in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers. In de programmabegroting 2024 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomangement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft. Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Overige financiële risico's

Op grond van de wettelijke voorschriften mogen in de balans geen arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden opgenomen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Dit heeft onder meer betrekking op de verplichting verlofdagen. Als gevolg van de toegenomen werkvoorraad en werkdruk zien we een groei in het verlofsaldo bij medewerkers. De lasten daarvan worden gerealiseerd op het moment dat het verlof wordt opgenomen of uitbetaald. Voor de latente verlofverplichtingen is geen budget in de begroting opgenomen en daarmee vormt de verplichting voor verlofdagen (in de jaarrekening 2022 een bedrag van € 263.000) een belangrijke financiële risicopost.

Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn ons bedrijfspand op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 20 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft. In 2019 hebben we de nieuwe huisvesting gerealiseerd in ons pand aan de Burg. Van Lidth de Jeudelaan. De verbouwingen zijn in 2020 afgerond in combinatie en samenhang met de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan. Het investeringskrediet voor de verbouwingen is inmiddels volledig ingezet.

Eind 2021 zijn we gestart met het opstellen van een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan die we in 2022 hebben kunnen afronden en dat in overeenstemming is met de huidige huisvestingssituatie van ons gerenoveerde pand. We hebben in de begroting 2024 de storting in de onderhoudsvoorziening vastgelegd op € 15.546, gelijk aan het geraamde bedrag in de begroting 2023.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan

Het meerjarenonderhoudsplan is in 2022 geactualiseerd.

In 2019 is in het kader van de herhuisvesting aanzienlijk geïnvesteerd en daarbij zijn geplande/voorzienbare onderhoudswerkzaamheden gecombineerd uitgevoerd met de aangebrachte vernieuwingen en verbeteringen aan en in ons pand. In 2024 gaan we weer (uitgestelde) onderhoudswerkzaamheden uitvoeren.

In afwachting van de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan in 2022 hebben we in de begroting 2024 de storting in de onderhoudsvoorziening gehandhaafd op € 15.546.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening meerjarig is als volgt.

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand 1 januari	93	101	116	127
Dotatie voorziening	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	8	-	5	7
Stand 31 december	101	116	127	136

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Voor een goede bedrijfsvoering zijn budget, voldoende en gekwalificeerd personeel, infrastructuur, leiding/aansturing, een goede communicatie, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een gezonde samenwerkingscultuur, samen met gemeenten en andere partners cruciaal om de doelstellingen van de regionale samenwerking te bereiken en onze dienstverlening adequaat te kunnen uitvoeren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

Inrichting van de organisatie

De organisatie van Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

- **Bedrijfsvoering:** dit onderdeel is gericht op de interne dienstverlening aan de andere twee onderdelen en is gericht op de bedrijfsvoering van Regio Rivierenland.
- **Programma's en projecten (onderdeel van het programma Regionale samenwerking):** dit onderdeel richt zich volledig op de procesmatige facilitering van de beleidsmatige samenwerking tussen de gemeenten op o.a. de drie Speerpunten (Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat en Recreatie & Toerisme) en op de doorlopende programmalijnen op diverse gebieden zoals duurzaamheid, mobiliteit en wonen. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
- **Contractgestuurde Dienstverlening:** dit onderdeel levert op contractbasis diensten voor de gemeenten. Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.

Bedrijfsvoering

De ondersteunende middelen (P&O, Financiën & Control, Administratie, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Huisvesting, JZ, Archief, Communicatie, Bestuursondersteuning/-secretariaat) staan direct ten dienste van de bedrijfsvoering van het Regiokantoor. In 2024 zullen wij de staf verder doorontwikkelen. Deze doorontwikkeling heeft enerzijds procesmatige aspecten in zich; de processen en daarbij behorende taken, rollen en verantwoordelijkheden dienen scherp in beeld te zijn en daar waar mogelijk te worden geoptimaliseerd. Anderzijds zal de doorontwikkeling zich richten op competenties en vaardigheden van medewerkers. Een organisatie die adaptief is kan dit alleen zijn met enthousiaste medewerkers die zich eveneens voortdurend ontwikkelen. De ambitie op dit vlak is het worden van een Great Place to Work in 2024. Een derde belangrijk element in de doorontwikkeling is het bewaken van de balans tussen taken en omvang van het personeelsbestand ofwel het in evenwicht brengen hiervan. Bij de doorontwikkeling van bedrijfsvoering en mede als gevolg van uitbreiding van het takenpakket (vraag naar uitvoering taken van de gemeenten nemen toe) wordt voor de ondersteuning een plan gemaakt waarbij de primaire processen voldoende ondersteund worden.

De concernondersteuning is gericht op:

- Goed werkgeverschap (cultuur van de organisatie, ontwikkeling en inspiratie van medewerkers, arbeidsvoorwaarden, personeelsregelingen, Ondernemingsraad (OR) en Lokaal Overleg (LO))
- De planning- en controlcyclus
- Control (auditcomité, interne controle, algemene financiële en juridische control)
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen)
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen)
- Informatietechnologie & informatieveiligheid + de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde dataverwerking (ICT)
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving)
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders)

- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten)

De overige middelenfuncties, waarbij dienstverleningsafspraken kunnen worden gemaakt, zijn ondergebracht bij het onderdeel Contractgestuurde Dienstverlening met een directe kostentoedeling naar de onderdelen waar werkzaamheden voor worden verricht. Door deze werkwijze wordt de werkelijke kostprijs per onderdeel transparant. Hierdoor kunnen ook makkelijker diensten buiten onze organisatie worden aangeboden, waarmee inkomsten worden gegenereerd.

Beleid en projecten (Regionale samenwerking)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door drie speerpuntondersteuners en diverse beleidsmedewerkers en programmamanagers. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten en partners op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten).

We zetten, samen met de gemeenten en partners, in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen, zodat de gemeenten het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen. We blijven investeren in onze communicatie. Onze website moet de bron zijn waar onze gemeenten, maar ook andere partners de juiste informatie makkelijk kunnen vinden. Mede hierdoor ontwikkelt FruitDelta Rivierenland zich verder tot een samenwerkingsplatform en komt de regio nog verder tot bloei.

Contractgestuurde dienstverlening

Voor Contractgestuurde dienstverlening zetten we in op efficiënte bedrijfsvoering, goede procesondersteuning vanuit de interne backoffice en slimme automatisering met gebruik van handige tools zodat we op effectieve en kostenefficiënte wijze producten en diensten kunnen leveren aan onze gemeenten.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator	Begroting
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0.319
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0.257
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	4.8%
Overhead (percentage van de totale lasten)	17.8%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 34.61

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting

De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht, waarin ook de vacatures en formatie gerelateerde begrotingswijzigingen zijn meegenomen. In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 april 2023 zijn verwerkt.

Specificatie	Personele formatie (incl. vacatures)	Personele bezetting
Directie en management primair proces	7,00	3,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, AVG en administratie	17,67	14,85
Speerpunt- & beleidsondersteuning en projecten	9,17	8,28
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	44,80	38,23
Proces-/programmamanager RW-POA *)	2,67	1,00
Totaal fte	81,31	65,36
Totaal fte per 1.000 inwoners	0,319	0,257

*) RW-POA staat voor Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt. De proces-/programmamanager RW-POA is op 1 maart 2020 bij Regio Rivierenland in dienst gekomen.

De personele bezetting is per saldo 15,95 fte lager dan de personele formatie. Het verschil heeft grotendeels te maken met de toegevoegde functies voor management en ondersteuning in de Begroting 2024. Deze functies zijn nog niet opgenomen als vacatures in de organisatie.

Externe inhuur

De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2024 uit op een bedrag van € 407.000. Dat is 4,8% van het salariskostenbudget in de begroting. De inhuurbudgetten hebben betrekking op de teams Inburgering, Inkoopbureau en Financiën.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2024

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:

- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan. Er mag een bedrag ter hoogte van 2,00% (met een ondergrens van € 1.000.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken. Wij hebben de drempelwaarde vastgelegd op € 450.000, omdat bij een banksaldo boven € 500.000 een rentevergoeding aan de BNG betaald moet worden.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen. We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige lage niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 19.531.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2023 afgerond € 1.601.542.

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo. Derhalve is er geen renterisico gezien Regio Rivierenland geen leningen heeft.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico

We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa zijn volledig met eigen middelen betaald.

Sinds de overname van de BNG leningen door Avri verloopt de financiering enkel nog via eigen reserves.

De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans per 1-1-2024 zijn gezond, zoals in onderstaand overzicht.

Financiering <i>Bedragen x € 1.000</i>	Prognose 1-1-2024
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	708
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.417
Vaste schulden (Leningen BNG)	-
Totaal van de langlopende financiering	2.417

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.

De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). Daarnaast wordt de RMC-reserve ingezet om een kostendekkende exploitatie mogelijk te maken van de projecten en activiteiten die RMC coördineert en uitvoert op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren. In meerjarig perspectief wordt de inzet van de bestemmingsreserves jaarlijks afgebouwd, waardoor we ook in de toekomst een reëel en structureel sluitende begroting realiseren.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgerekenede omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Rentescema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2024 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering	n.v.t.
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	1,500%
Omslagrentepercentage	1,500%

De bespaarde rente met betrekking tot eigen financieringsmiddelen komt in de begroting ten gunste van de exploitatie en maakt onderdeel uit van het resultaat uit Treasury.

Op de volgende pagina is het Rentescema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Renteschema	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	1
Saldo baten en lasten	1
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	1
Rente over het eigen vermogen (rentevergoeding van 1,5%)	36
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	37
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 1,5%)	11
Gerealiseerd renteresultaat (nadelig)	26

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 26.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

* Renteresultaat: € 11.000 nadelig). Hierin opgenomen rentevergoeding eigen financieringsmiddelen (kapitaallasten)

Het bedrag van € 38.000 is rentevergoeding over de uitzetting bij de BNG

Paragraaf 5 – Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage

Totaaloverzicht

Overzicht baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
1. Regionale samenwerking		6.067	1.768	1.989
2. Contractgestuurde dienstverlening		12.985	11.122	13.820
3. Algemene baten en lasten		2.541	2.407	3.415
Totaal lasten		21.593	15.297	19.225
Baten				
1. Regionale samenwerking		4.985	562	832
2. Contractgestuurde dienstverlening		14.593	12.011	15.173
3. Algemene baten en lasten		252	248	282
Totaal baten		19.830	12.821	16.287
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking		2.233	2.293	2.747
2. Contractgestuurde dienstverlening		-	-	-
3. Algemene baten en lasten		-4	-2	-
Totaal gemeentelijke bijdrage		2.229	2.291	2.747
Saldo van baten en lasten		466	-185	-190
Mutaties reserves				
1. Regionale samenwerking	Onttr.	-	-	-
	Stort.	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Onttr.	229	52	101
	Stort.	238	-	-
3. Algemene baten en lasten	Onttr.	77	133	90
	Stort.	-	-	-
Totaal mutaties reserves		68	185	190
Resultaat		534	-	-

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programma 1 Regionale samenwerking		2.233	2.293	2.747
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening		-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten		-4	-2	-
Voordeel huisvestingskosten		-	-	-
Totaal		2.229	2.291	2.747
Procentuele stijging			2,78%	19,92%

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2024 komt uit op een bedrag van € 10,79 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Gemeentelijke bijdrage programma's 1 t/m 3	2.229.000	2.291.000	2.747.000
Aantal inwoners	248.663	250.974	254.660
Bedrag per inwoner	€ 8,96	€ 9,13	€ 10,79

In de gemeentelijke bijdrage is niet de (project)bijdrage begrepen, die gemeenten betalen voor zaken zoals het Regionaal Investeringsfonds (RSF) en voor Mobiliteit. Deze bijdragen worden separaat gefactureerd.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2024 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Mutaties gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Afwijking	
Gemeentelijke bijdrage begroting 2023	2.291	
Lager resultaat uit Treasury	2	N
Indexatie budgetten	20	N
Lagere personeelskosten door budgetoverdracht van personeel naar andere programma's	-70	V
Hogere overheadskosten als gevolg van uitbreiding van de management en ondersteunende functies en de stijging van de salariskosten.	504	N
Gemeentelijke bijdrage begroting 2024	2.747	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2023

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2023.

Nr.	Omschrijving	Bedrag <i>x € 1.000</i>	I/S*	Dekking	Datum besluit
	Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2023	2.291			
	<i>Geen begrotingswijzigingen t/m AB maart 2023</i>				
	Actueel saldo gemeentelijke bijdrage begroting 2023	2.291			
	<i>De begrotingswijzigingen vanaf april 2023 worden in de Bestuursrapportage 2023 verwerkt</i>				
	Gemeentelijke bijdrage begroting 2023	2.291			

I=Incidenteel; S=Structureel

Verschillenanalyse per programma

1. Regionale samenwerking <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2023	Begroting 2024		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	1.768	1.989	->	221	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Structurele bijdrage aan Mobiliteitsfonds van € 1,- per inwoner in de begroting 2024 opgenomen.			255	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Bijstelling RSF-projecten aan het aantal inwoners per 1-1-23 en indexatie uitvoeringskosten.			6	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Bijstelling uitvoering en monitoring van de Regio deal.			10	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Lagere personeelskosten door budgetoverdracht van personeel naar andere programma's			(70)	(70)
Alle producten	Hogere uitvoeringskosten door indexatie van de overige kostenbudgetten.			20	20
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage is wel bij programma 1 verantwoord.			-	504
Baten	562	832	->	270	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Projectbijdragen van gemeenten voor het Mobiliteitsfonds. Zie toelichting bij de lasten.			255	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Projectbijdragen van gemeenten voor het RSF. Zie toelichting bij de lasten.			6	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Bijstelling Regio Deal. Zie toelichting bij de lasten.			10	
Gemeentelijke bijdrage	2.293	2.747	->	454	454

2. Contractgestuurde Dienstverlening Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Begroting 2024		Vershil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	11.122	13.820	->	2.698	
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere uitvoeringskosten/projectgerelateerde lasten, per saldo, waaronder € 10.000 voor Aanpak Jeugdwerkloosheid.			4	
Leerplicht	Lagere uitvoeringslasten, per saldo			-1	
Sociale Recherche	Lagere uitvoeringslasten, per saldo			-71	
Inkoopbureau	Lagere uitvoeringslasten, per saldo			-86	
Basismobiliteit (Versis)	Actualisatie raming lasten, per saldo een stijging, in lijn met de hogere uitvoeringskosten.			2548	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Per saldo hogere uitvoeringslasten, onder meer voor de uitvoering van additionele taken zoals Jeugdbeschermingstafel, RET en Bovenregionale samenwerking/G7.			109	
Inburgering	Aanvullende middelen voor de uitvoeringstaak Inburgering opgenomen in de begroting 2024.			194	
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een toename met € 511.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).				
Baten	12.011	15.173	->	3.162	
Alle producten	In de begroting 2023 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2022. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere rijksbijdrage en projectinkomsten voor RMC, waaronder € 10.000 voor Aanpak Jeugdwerkloosheid.			49	
Leerplicht	Hogere DVO-opbrengsten.			78	
Sociale recherche	Lagere DVO-opbrengsten.			-49	
Inkoopondersteuning	Bijstelling raming DVO-opbrengsten o.b.v. de actuele afspraken met opdrachtgevers over ureninzet.			-56	
Basismobiliteit (Versis)	Actualisatie raming opbrengsten, per saldo een stijging, in lijn met de hogere uitvoeringskosten.			2560	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Hogere inkomsten, onder meer voor de uitvoering van additionele taken zoals Jeugdbeschermingstafel, RET en Bovenregionale samenwerking/G7.			169	
Inburgering	Hogere opbrengsten Inburgering door extra middelen in septembercirculaire 2022 voor uitvoering Inburgering			409	
Gemeentelijke bijdrage	-	-	->	-	

3. Algemene baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2023	Begroting 2024		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	2.407	3.415	->	1.008	
Overhead				1.006	
Treasury				2	2
Baten	248	282	->	34	
Overhead				34	
Gemeentelijke bijdrage	-2	-	->	2	2

Uitgangspunten programmabegroting 2024

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2024 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2024.

Algemeen

Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2023 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2023. Nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2024 worden eveneens meegenomen.

Aantallen inwoners

Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2024 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2023 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten

Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 6,8%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten

Algemeen uitgangspunt is, dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2024 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari/maart 2023. De meest recente CAO-afspraken per april 2023 zijn verwerkt in de salariskosten. In de jaarrekening worden de werkelijke salariskosten verantwoord.

Rente investeringen en reserves

Basis vormt hiervoor de nota "reserves en voorzieningen". Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2024 een rente van 1,5%, overeenkomstig de voorschriften uit de Notitie Rente van de BBV-Commissie. Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 1,5%.

Vennootschapsbelastingplicht

De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW

De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele en de verrekenbare BTW.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:

- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2024 met € 240,- per fte en 2,2%. Een eventuele bijstelling van de salariskostenstijging in 2024 wordt via de Bestuursrapportage 2024 in de begroting verwerkt.
- De (bestemmings)reserves voor Herhuisvesting en Desintegratiekosten worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Indien en voor zover hiervoor additionele bancaire financiering noodzakelijk is, krijgen we te maken met nieuwe (externe) rentelasten. Zolang de marktrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven.

Personeelskosten

Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2024 bedraagt € 8.473.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en de salarissen van de proces-/programmamanager RW-POA en de trainees die participeren in het project Traineeship Rivierenland. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst, dat de salarislasten van RW-POA niet ten laste van onze eigen begroting komen, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van RW-POA zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investeringen Regiokantoor

Via deze begroting worden geen kredieten gevraagd voor nieuwe investeringen in 2024. Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

Reserves

In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2023. De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2023 en de geraamde mutaties in 2023 en 2024.

Overzicht reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Algemene reserves				
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	553	-	-	553
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Subtotaal algemene reserves	1.027	-	-	1.027
Bestemmingsreserves				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	164	-	101	63
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	819	-	43	776
Desintegratiekosten ontvlechtingen	300	-	47	253
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	1.362	-	190	1.172
Totaal	2.389	-	190	2.199

Toelichting bij de reserves:

Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

In de begroting 2024 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) geraamd, omdat we met de gemeenten afspraken hebben gemaakt over de ureninzet en uurtarieven/bekostiging van de uitvoeringstaken en daarmee een sluitende exploitatie hebben gerealiseerd in de begroting. Uitgangspunt voor de begroting is een structureel kostendekkende exploitatie zonder inzet van reserves.

Bestemmingsreserves

De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2024 een bedrag van € 190.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd. Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen, dat met het afbouwen van deze reserves financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Voorziening onderhoud gebouwen Tiel	93	16	8	101
Totaal	93	16	8	101

Toelichting bij de voorzieningen:

De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit de geactualiseerde meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan.

In 2023 zijn we gestart met de actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan.

Geprognosticeerde balans

Activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Totaal vaste activa	708	619	536	453	370
Totaal vlottende activa	13.896	11.590	11.590	10.980	10.576
Totaal activa	14.604	12.209	12.126	11.433	10.946

Passiva <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen	2.417	2.307	2.192	2.099	2.022
Voorzieningen	93	101	116	127	136
Vaste schulden langer dan één jaar	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	2.510	2.408	2.308	2.226	2.158
Totaal vlottende passiva	12.094	9.801	9.818	9.207	8.788
Totaal passiva	14.604	12.209	12.126	11.433	10.946

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:

- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële

positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kade stellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.

De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien.

Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks de geraamde inzet van de (bestemmings)reserves.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

Tabel met kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2022	Raming 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	-18%	-10%	-10%	-10%	-10%	-10%
Solvabiliteitsratio	17%	19%	19%	19%	19%	19%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0%	0%	0%	0%	0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote blijft meerjarig constant op een niveau van ca. -10%. Een negatief percentage is gunstig, omdat dit betekent dat we meer vlottende activa (uitzettingen < 1 jaar + liquide middelen) hebben dan schulden.
- De solvabiliteitsratio blijft op een niveau van gemiddeld 19% en dat is een teken van een stabiele en gezonde vermogenspositie.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2023/2024 uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. Het saldo van de structurele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt in onze begroting nihil, waardoor ook het percentage van de structurele exploitatieruimte uitkomt op 0%. We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2024 en verder zijn naar verwachting:

- Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
- De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de (meerjaren)begroting houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten.
- De hogere loonkosten door stijging van formatie van Bedrijfsvoering in programma 3 zijn incidenteel verwerkt. Hierdoor is een daling te zien tussen 2024 en 2025 bij de lasten van programma 3 en bij de gemeentelijke bijdrage.

Meerjarenraming

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten				
1. Regionale samenwerking	1,989	2,019	2,050	2,082
2. Contractgestuurde dienstverlening	13,820	14,199	14,594	15,010
3. Algemene baten en lasten	3,415	3,227	3,319	3,401
Meerjarige aanpassingen				
Vrijval kapitaallasten		-44	-50	-50
Lasten Regio Deal		-173	-173	-173
Treasury-resultaat (rente)		2	3	5
Totaal lasten	19,225	19,230	19,743	20,274
Baten				
1. Regionale samenwerking	832	832	832	832
2. Contractgestuurde dienstverlening	15,173	15,565	16,020	16,488
3. Algemene baten en lasten	282	287	291	296
Meerjarige aanpassingen				
Inkomsten Regio Deal		-173	-173	-173
Totaal baten	16,287	16,511	16,970	17,443
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	2,747	2,604	2,677	2,753
2. Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-	2	3	5
Totaal gemeentelijke bijdrage	2,747	2,606	2,681	2,757
Saldo van baten en lasten	-190	-113	-92	-74
Mutaties reserves (storting (+) en onttrekking (-))				
1. Regionale samenwerking	-	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	-101	-35	-18	-9
3. Algemene baten en lasten	-90	-78	-75	-65
Totaal mutaties reserves	-190	-113	-92	-74
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage Bedragen x € 1.000	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeentelijke bijdrage	2,229	2,291	2,747	2,606	2,681	2,757
Totaal	2,229	2,291	2,747	2,606	2,681	2,757
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		2.8%	19.9%	-5.1%	2.9%	2.9%

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:

In de begroting 2024 is een eenmalige stijging van 20% te zien in de gemeentelijke bijdrage door de indexatie, cao-effecten en de incidentele stijging van de formatie Bedrijfsvoering. Omdat de formatie Bedrijfsvoering vooralsnog incidenteel verhoogd wordt, daalt de voorziene gemeentelijke bijdrage in 2025 met 5% ten opzichte van het voorgaande jaar. De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2026 bedraagt gemiddeld 2,9% per jaar en is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kostenbudgetten en

een voortzettende daling van het resultaat uit treasury. Het treasuryresultaat neemt jaarlijks af in verband met de daling van de boekwaarde van de investeringen als gevolg van afschrijvingen. Uit bovenstaande tabel blijkt dat in meerjarig perspectief de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage redelijk constant blijft en gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de salariskosten in de begroting.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen

De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2024 t/m 2027. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2024.

Salarissen

Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2024 van gemiddeld 3,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen

In de meerjarenbegroting worden de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasteren, prijsindexeringen, vrijval van kapitaallasteren en actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasteren

In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasteren voor 2025 en verder vastgesteld op het niveau van 2024 waarbij rekening is gehouden met de meerjarige mutaties, zoals vrijval van kapitaallasteren op het moment dat investeringen volledig zijn afgeschreven.

Afbouw reserves/resultaat uit treasury

Als gevolg van jaarlijkse afschrijvingen van de investeringen daalt het resultaat uit treasury met een klein bedrag per jaar.

Inzet reserves

De inzet van reserves bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening betreft de inzet van de RMC-reserve voor de bekostiging van de uitvoeringstaken en projecten op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren.

De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de financiering van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting (inzet reserve Herhuisvesting) en de lasten van de gerealiseerde modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering (inzet reserve Desintegratiekosten). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. De kapitaallasteren van de verbouwingsinvesteringen vallen over enige jaren vrij in de begroting, en dat gebeurt op het moment, dat de reserve Herhuisvesting geen saldo meer heeft. Hierdoor behouden we een reëel en structureel sluitende begroting in meerjarig perspectief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 23 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves volgens de (meerjaren)begroting 2024-2027 opgenomen.

Overzicht structurele reservemutaties <i>Bedragen x € 1.000</i>		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reservemutaties					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-101	-35	-18	-9
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-43	-36	-36	-28
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-47	-42	-39	-37
Totaal reservemutaties		-190	-113	-92	-74
Waarvan structureel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-101	-35	-18	-9
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-43	-36	-36	-28
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-47	-42	-39	-37
				-	
Totaal structurele reservemutaties		-190	-113	-92	-74
Waarvan incidenteel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Totaal incidentele reservemutaties		-	-	-	-

Toelichting bij het overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

We beschouwen evt. tekorten bij uitvoeringstaken en de daarmee samenhangende reserve-inzet primair als structurele posten, tenzij de oorzaken naar de aard een incidenteel karakter hebben. De oorzaken hebben namelijk betrekking op reguliere, doorlopende 'going-concern'-posten. Uiteraard is hierbij wel van belang, dat de reserves een toereikend saldo hebben (en in meerjarig perspectief behouden) om ingezet te kunnen worden. Op deze wijze realiseren we een reëel en structureel sluitende (meerjaren)begroting.

RMC-reserve:

Met de jaarlijkse inzet zoals opgenomen in bovenstaande tabel heeft de RMC-reserve op 31-12-2027 een verwacht saldo nihil. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de rijksbijdrage RMC in de komende jaren voor de bekostiging van de uitvoering van de RMC-taak. Voorsnog is er geen aanleiding om rekening te houden met de omstandigheid dat de RMC-reserve volledig is ingezet en geen saldo meer heeft.

Reserve Herhuisvesting:

Deze reserve wordt ook ná 2027 nog jarenlang ingezet voor de financiering van de (kapitaal)lasten van de verbouwing-investeringen van de in 2019 gerealiseerde herhuisvesting. De reserve heeft toereikend saldo voor de structurele dekking van deze lasten.

Reserve Desintegratiekosten:

Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van de lasten van de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur in 2019/2020. De reserve heeft op 31 december 2027 een verwacht saldo van € 288.000. Dit saldo wordt toereikend geacht voor de geraamde inzet ná 2027. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ICT-kosten in de komende jaren.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 23 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Anvullende toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

Onze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, waarbij we in principe alleen posten met een structureel karakter meenemen. Incidentele baten en lasten krijgen een plek in onze begroting via de bestuursrapportage. Dit betekent dat in de programmabegroting in principe geen eenmalige posten worden opgenomen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden en dit wel gebeurt. In de begroting 2024 zijn geen incidentele lasten en geen incidentele baten vastgelegd. Dat is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel.

Overzicht incidentele baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Incidentele lasten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Saldo van de incidentele baten en lasten	-	-	-	-

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage

Overzicht gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Primitieve Begroting 2024	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder- Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2023	254.660	27.725	29.729	26.020	25.448	42.604	52.720	20.065	30.349	254.660
Algemene bestuursondersteuning	1.023.839	111.466	119.523	104.611	102.312	171.286	211.956	80.670	122.016	1.023.839
Speerpunten, beleidsondersteuning en projecten	1.723.448	187.633	201.195	176.094	172.223	288.329	356.790	135.793	205.391	1.723.448
Programma 1 Regionale samenwerking	2.747.287	299.099	320.718	280.705	274.534	459.614	568.746	216.462	327.407	2.747.287
Treasury	-10.000	-1.089	-1.167	-1.022	-999	-1.673	-2.070	-788	-1.192	-10.000
Onvoorziene uitgaven	10.000	1.089	1.167	1.022	999	1.673	2.070	788	1.192	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.747.287	299.099	320.718	280.705	274.534	459.614	568.746	216.462	327.407	2.747.287